

รายงานการวิจัย
เรื่อง

รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
A Model for Providing Continuing Education of Sukhothai
Thammathirat Open University

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีศักดิ์ สุนทรไชย
ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ

ประจำปี 2562

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีศักดิ์ สุนทรไชย และศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี

ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2) ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและ 3) เสนอรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการบริการการศึกษาต่อเนื่องกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อเนื่อง 14 คนจากสำนักการศึกษาต่อเนื่องสำนักเทคโนโลยีการศึกษา และศูนย์วิทย์พัฒนาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาต่อเนื่องด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คนและสอบถามผู้รับบริการที่สำนักการศึกษาต่อเนื่อง 56 คนและที่ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. 479 คน และเลือก 60 คนเพื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติมเครื่องมือประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหาขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาสังเคราะห์แล้วสร้างเป็นร่างรูปแบบฯ แล้วประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง 15 คนด้วยการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) มหาวิทยาลัยมีหน่วยงานที่จัดบริการการศึกษาต่อเนื่องเป็นหลักคือ สำนักการศึกษาต่อเนื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักเทคโนโลยีการศึกษาศูนย์วิทย์พัฒนา สำนักบรรณสารสนเทศ และสาขาวิชา 2) สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ได้แก่ *ด้านโครงสร้างการบริหาร* ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง มีคณะกรรมการการศึกษาต่อเนื่องในระดับมหาวิทยาลัย และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง *ด้านนโยบาย* ต้องมีการกำหนดและพัฒนานโยบายการศึกษาต่อเนื่อง *ด้านหลักสูตร/โปรแกรม* ควรเน้นทักษะไปใช้ในการทำงานและนำไปเทียบโอนได้แยกตามกลุ่มวัย ควรเป็นหลักสูตรแบบผสม *ด้านวิธีการเรียน* ควรมีทั้งการเรียนด้วยตนเองโดยใช้สื่อดิจิทัล สื่อประสมและเรียนแบบเผชิญหน้า *ด้านกลยุทธ์* เป้าหมายของการศึกษาต่อเนื่องควรเน้นสิ่งที่มีผู้รับบริการต้องการกลุ่มเป้าหมายควรตอบสนองตามกลุ่มวัยและอาชีพ และ 3) รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 องค์ประกอบของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย (1) กลุ่มเป้าหมาย (2) วัตถุประสงค์ (3) ขอบเขตเนื้อหา (4) ลักษณะของหลักสูตร (5) วิธีการถ่ายทอดเนื้อหา (6) สื่อที่ควรใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหา และ (7) การประเมินผลและส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาต่อเนื่องอีก 9 ปัจจัยคือ (1) นโยบายของมหาวิทยาลัย (2) เป้าหมาย (3) คณะกรรมการ (4) องค์กรรับผิดชอบและโครงสร้างการบริหาร (5) แผนการดำเนินงาน (6) บุคลากรและทรัพยากร (7) การสร้างเครือข่าย (8) การประชาสัมพันธ์ และ (9) การติดตามประเมินผล

คำสำคัญ รูปแบบ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Title : A Model for Providing Continuing Education of Sukhothai Thammathirat Open University

Researchers : Associate Professor Dr. Sarisak Soontornchai and Professor Dr.Sumalee Sungsi

Year : 2020

Abstract

The objectives of this research were: (1) to investigate existing continuing education programs offered by Sukhothai Thammathirat Open University (STOU); (2) to determine desirable characteristics of continuing education programs for STOU; and (3) to propose a model of continuing education for STOU to promote lifelong learning. This study was conducted in three phases. Phase I: Investigation of STOU's existing continuing education programs through in-depth interviews with 14 relevant administrators of the Office of Continuing Education, the Office of Educational Technology, and Regional Distance Education Centers (RDEC). Phase II: Determination of desirable features of STOU continuing education programs through in-depth interviews with 10 experts, inquired 56 learners at the Office of Continuing Education and 479 learners at 10 Regional Distance Education Centers (RDEC), 60 of whom were interviewed. Phase III: Proposing a model of continuing education to promote life-long learning by synthesizing the data derived from Phases I and II, then constructing a model, and finally evaluating the model by experts, administrators, and relevant personnel numbering 15 through focus group discussions.

The research findings revealed that: (1) the Office of Continuing Education was the main office providing STOU continuing education, in coordination with the Office of Educational Technology, Regional Distance Education Centers (RDEC), the Office of Documentation and Information, and STOU Schools; (2) regarding the desirable features of STOU continuing education programs, in terms of administration structure, STOU should have a responsible office, a committee, and personnel for running continuing education; for policy, STOU should have various plans for continuing education; for courses/programs, STOU should focus on working skills and credit transfer for specific age-groups, mixed learning methods (self-learning through digital media as well as face-to-face and on-line learning); and regarding strategy, the programs should focus on learners' needs based on their age-groups and careers; and (3) the STOU continuing education model for lifelong learning should consist of two parts. Part I, Model components (target group, objectives, scope of content, course feature, content dissemination methods/media, and evaluation) , and Part II, Factors promoting continuing education (policy, goal, continuing education committee, responsible units and administration structure, action plans, personnel and resources, network creation, public relations, and monitoring and evaluation.

Keywords: Model, Continuing education provision, Distance education system, Sukhothai Thammathirat Open University